голѣма-та сиромашія въ разговоръ, коя-то произлиза отъ нашѫ-тѫ простотѫ, отъ наше-то неученіе и отъ нашѫ-тѫ праздность; „да пинемъ, кажѫть, да ся роди умъ и дума!“ Ето гдѣ лѣжи всичко-то зло у насъ. Сега ся издавать вѣстницы всякѫ недѣлѭ все съ по̀-новы и по̀-новы новины и полезны работы; книгы излѣзохѫ вечь доста много и отъ различно съдрьжаніе, отъ кои-то прилѣжный може да ся научи на много, тврьдѣ на много умове и думы, съ кои-то и самъ да ся ползува па и другы да полвува прѣзъ живота си, ала кой хваща да прочете за да научи отъ тѣхъ нѣчто? Единъ ся извинява, че неможялъ да чете, другъ че, что-то прочиталъ, не можялъ да го разбере, а пакъ на третій ся недавать пары за такывы работы — „шярабъ уджузъ, трашъ пахалѫ“ — и така всичкы трьсять „умъ и думѫ“ пакъ въ ракіѭ-тѫ, за коѭ-то не е нищо да ся потрошять на день по 4—5 гр., а съ това и цѣлы капиталы, нь да ся даде по грошъ на годинѫ-тѫ отъ нѣколцинѫ за единъ вѣстникъ това е много нѣчто.

Въ едно мѣсто ся испивать въ годинѫ-тѫ смаль не 200 бъчвы ракыѭ: по 400 окы, правять 80,000 окы; по 5 грошя окѫ-тѫ, правять тъкмо 400,000 и словомъ четыре стотинъ хыляды грошя! Отъ това количество само третя-та чясть ся испива отъ работницы-ты, а остало-то — отъ посѣдѣлковцы-ты — главатаре! а что е еще по̀-чюдно, че тукъ вѣстникъ ся не пріема, и на учителя ся плаща мѣсячно отъ ученицы-ты, кои-то сѫ принужденни и сами еще да си носять всякой день и дрьва-та за огрѣвъ въ училище-то: „нѣма община-та пары“! казвать. — Таково е то, кой-то трьси „умъ и думѫ“ въ ракыѭ-тѫ, въ коѭ-то ся изгубва и оня колко-то го има.

За искореняваніе това зло у насъ нѣма другъ по̀-добъръ лѣкъ освѣнь да ся запрѣти за да ся неотварять кръчмы-ты и кафенета-та въ праздниченъ день, а вмѣсто тѣхъ да ся отворять всѫду четалища, въ кои-то да ся замѣни ходеніе-то въ прьвы-ты. Въ тыя четалища да ся прінмать отъ всичкы вѣстницы и книгы, кои-то да бѫдѫть на расположеніе всякому и въ всяко врѣмя, а особно въ праздникъ цѣлъ день и въ дѣлникъ при-вечеръ, та всякъ да може да прочита, кога что-то ще; а пакъ за оныя, кои-то неумѣѭть да четѫть или неразбирать, то нека има въ това врѣмя всякога въ тѣхъ